

Asia Lääketieteellisen valintakokeen koekysymysten tekijänoikeus

Hakija L

Annettu 22.11.2022

Tiivistelmä *Yksittäinen lääketieteellisen yhteisvalintakokeen kysymys tai vuosittainen valintakoe ei pääsääntöisesti ollut tekijänoikeuslain 1 §:ssä tarkoitettu teos tai 49 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainittu luettelo. Valintakoe saattoi saada tekijänoikeuslain 49 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaista lähioikeudellista tietokantasuojaa, mikäli lähioikeudellisen suojamuodon edellytykset täyttyvät.*

LAUSUNTOPYYNTÖ

1. Hakija on pyytänyt tekijänoikeusneuvoston lausuntoa koskien lääketieteellisten alojen valintakokeen tekijänoikeudellisia kysymyksiä. Hakija onertonut, että valintakokeen valmistelee työryhmä, johon kuuluu lääketieteellistä koulutusta tarjoavan viiden yliopiston nimeämät edustajat. Valintakoe kokonaisuutena on ryhmän yhdessä valmisteleva ja yksittäisen tehtävän valmistelee aina oppialakohtainen pienryhmä.
2. Hakija kysyy ensiksi, onko valintakokeilla kokonaisuutena tai valintakokeisiin sisältyvillä yksittäisillä tehtävillä tekijänoikeutta ja toiseksi, kenellä tekijänoikeuden omistajuus on, kolmanneksi, kenellä on tekijänoikeuden haltijana oikeus myöntää yksittäisen tehtävän käyttämiseen oppikirjoissa ja neljänneksi, tuleeko tehtävän alkuperäinen lähde tai käyttö mainita? Viidenneksi, mikä on yksittäisen tehtävän laadintaan osallistuneen henkilön tekijänoikeus tehtävään ja kuudenneksi, onko oppikirjojen tekijöillä oikeus julkaista tai onko kaupallisilla valmennuskursseilla oikeus käyttää opetukses-

saan julkaistuja valintakokeita vai tarvittaisiinko tähän tekijän lupa? Seitsemänneksi, onko yksittäisellä valintakokeella luettelosuoja? Jos luettelosuoja on olemassa, ovatko valmistajana yhteisvalintaan osallistuvat yliopistot?

TEKIJÄNOIKEUSNEUVOSTON LAUSUNTO

3. Tekijänoikeuslain (404/1961) 55 §:n mukaan tekijänoikeusneuvosto antaa lausuntoja tekijänoikeuslain soveltamisesta. Näiden lausuntojen luonne ei ole sitova. Tekijänoikeusneuvosto ei anna lausuntoja muiden lakien soveltamisesta.

Tekijänoikeudesta

4. Tekijänoikeuslain 1 §:n 1 momentin mukaan sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on yksinoikeus teokseen. Säännös sisältää esimerkiksi kiluettelon suojattavista teostyypeistä. Tekijänoikeussuojaa saavat kirjalliset ja taiteelliset teokset.
5. Teoksella tekijänoikeudellisessa merkityksessä tarkoitetaan henkisen luomistyön tuotetta. Kirjallinen tai taiteellinen tuote on tekijänoikeudella suojattu, jos sitä voidaan pitää tekijänsä luovan työn omaperäisenä tuloksena. Tällöin se ylittää teoskynnyksen eli saavuttaa teostason. Suojan edellytyksenä ei ole muita vaatimuksia.
6. Euroopan unionin tuomioistuin katsoi 1.12.2011 antamassaan ratkaisussa C-145/10 (Painer), että teos voi saada tekijänoikeussuojaa, jos se on tekijänsä henkisen luomistyön tulos siten, että se kuvastaa tekijän persoonaa ja siitä käyvät ilmi tekijän vapaat ja luovat valinnat teosta tehtäessä. Kansallisen tuomioistuimen tehtävä on ratkaista lopullisesti, ylittyykö teoskynnys.
7. Euroopan unionin tuomioistuin katsoi 16.7.2009 antamassaan ratkaisussa C-5/08 (Infopaq), että 11 sanasta koostuva ilmaisu voi saada tekijänoikeussuojaa, jos ilmaisu on omaperäinen, tekijänsä henkisen luomistyön tulos.

8. Tekijänoikeus ei suojaa ideoita. Tämä on todettu myös Suomea velvoittavissa kansainvälisissä sopimuksissa. Maailman kauppajärjestön TRIPS-sopimuksen 9.2 artiklassa määrätään seuraavaa: ”Tekijänoikeuden suojan tulee ulottua ilmaisuihin, mutta ei ideoihin, menettelyihin, toimintamenetelmiin tai matemaattisiin käsitteisiin sellaisenaan.” Vastaavasti Maailman henkisen omaisuuden järjestön (WIPO) tekijänoikeussopimuksen 2 artikla kuuluu seuraavasti: ”Tekijänoikeussuoja ulottuu ilmauksiin; se ei ulotu ideoihin, menettelytapoihin, toimintamenetelmiin tai matemaattisiin käsitteisiin sellaisenaan.”
9. Tekijänoikeuden sisällöstä säädetään tekijänoikeuslain 2 ja 3 §:ssä. Tekijän taloudellisista oikeuksista säädetään 2 §:ssä. 2 §:n 1 momentin mukaan tekijänoikeus tuottaa, tekijänoikeuslain 2 luvussa säädetyin rajoituksin, yksinomaisen oikeuden määrätä teoksesta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla se yleisön saataviin, muuttamattomana tai muutettuna, käännöksenä tai muunnellamana, toisessa kirjallisuus- tai taidelajissa taikka toista tekotapaa käyttäen.
10. Tekijänoikeuslain 2 §:n 3 momentin mukaan teos saatetaan yleisön saataviin, kun: 1) se välitetään yleisölle johtimitse tai johtimitta, mihin sisältyy myös teoksen välittäminen siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada teos saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana; 2) se esitetään julkisesti esitystapahtumassa läsnä olevalle yleisölle; 3) sen kappale tarjotaan myytäväksi, vuokrattavaksi tai lainattavaksi taikka sitä muutoin levitetään yleisön keskuuteen; taikka 4) sitä näytetään julkisesti teknistä apuvälinettä käyttämättä. 4 momentin mukaan julkisena esittämisenä ja yleisölle välittämisenä pidetään myös esittämistä ja välittämistä ansiotoiminnassa suurehkolle suljetulle piirille.
11. Tekijän moraalisisistä oikeuksista säädetään tekijänoikeuslain 3 §:ssä. 3 §:n 1 momentin mukaan tekijä on ilmoitettava hyvän tavan mukaisesti, kun teoksesta valmistetaan kappale tai teos kokonaan tai osittain saatetaan yleisön saataviin.

12. Tekijänoikeuslain 5 §:n mukaan sillä, joka yhdistämällä teoksia tai teoksen osia on aikaansaanut kirjallisen tai taiteellisen kokoomateoksen, on siihen tekijänoikeus, mutta hänen oikeutensa siihen ei rajoita oikeutta ensiksi mainittuihin teoksiin. Kokoomateoksessa tekijän omaperäisyys ilmenee aineiston valikoimisessa ja järjestämisessä.
13. Tekijänoikeuslain 6 §:n mukaan, jos kaksi tai useammat ovat yhdessä luoneet teoksen heidän osuuksiensa muodostamatta itsenäisiä teoksia, on tekijänoikeus heillä yhteisesti. Kullakin heistä on kuitenkin valta vaatimusten esittämiseen oikeuden loukkauksen johdosta.
14. Tekijänoikeuslain 49 §:n 1 momentin mukaan sillä, joka on valmistanut 1) luettelon, taulukon, ohjelman tai muun sellaisen työn, jossa on yhdisteltynä suuri määrä tietoja, taikka 2) tietokannan, jonka sisällön kerääminen, varmistaminen tai esittäminen on edellyttänyt huomattavaa panostusta, on yksinomainen oikeus määrätä työn koko sisällöstä tai sen laadullisesti tai määrällisesti arvioiden olennaisesta osasta valmistamalla siitä kappaleita ja saatamalla se yleisön saataviin. Tekijänoikeuslain 49 §:n 3 momentin loppuosan mukaan, jos työ tai sen osa on tekijänoikeuden kohteena, voidaan vedota tekijänoikeuteen.

Tekijänoikeusneuvoston aikaisempia lausuntoja

15. Tekijänoikeusneuvosto on lausunut laskutehtävien suojasta lausunnoissa TN 2005:2 ja TN 2012:1. Lausunnossa TN 2016:7 oli kysymys ongelmanratkaisutestikirjan tekijänoikeudellisesta suojasta ja lausunnossa TN 2019:4 oikeustapauskokoelman tekijänoikeudellisesta suojasta. Yliopistopääsykoemateriaaleja on käsitelty lausunnossa TN 2020:3 ja ylioppilastutkintokoekysymyksiä sekä niitä koskevaa erityissäännöstöä on käsitelty lausunnossa TN 2020:4. Lausunnossa TN 2020:5 oli kyse internetsivuston tekijän- ja lähioikeudellisesta suojasta. Lausunnossa TN 2021:4 oli kyse kirjallisen teoksen lainaamisesta tietokantaan. Luettelo- ja lähioikeudellista tietokantasuojaa sekä niiden suhdetta tekijänoikeudelliseen suojaan on käsitelty lausunnoissa TN 2017:13 ja TN 2019:5.

Vastaus lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin

16. Hakija on toimittanut tekijänoikeusneuvostolle esimerkkeinä vuoden 2021 ja 2012 lääketieteen alan valintakoekysymykset.
17. Vuoden 2021 valintakokeessa on 16 sivulla 18 kappaletta pääosin fysiikan, kemian ja lääketieteen tehtävää tehtävänantoineen ja niihin liittyvine lukuisine kysymyksineen, kaavoineen, taulukoineen ja piirroksineen. Tehtävänanto ja kysymykset ovat tehtävissä lyhyitä. Lisäksi valintakokeen lopussa on liitteenä kolmisivuinen kaavataulukko, jossa on kaavojen ja vakiosuureiden lisäksi muun muassa alkuaineiden jaksollisen järjestelmän taulukko ja sinitaulukko.
18. Vuoden 2012 osalta valintakoekysymykset sisältävät 9 sivulla 15 tehtäväkysymystä, joihin tulee vastata taustoituksen perusteella. Kyseiset 15 tehtävää ovat lyhyen johdanto-osan ja kysymyksen tai lukuisia alakysymyksiä sisältäviä tekstimuotoisia tehtäviä, joihin liittyy yksittäisiin tehtäviin kuuluvia piirroskuvia, matemaattisia yhtälöitä ja fysiikan kaavoja sekä sähkö- tai molekyylikaavioita. Yksi tehtävistä on tekstimuotoinen aukkotehtävä.
19. Näiden lisäksi vuoden 2012 valintakokeen ensimmäinen koekysymys sisältää eri osissa yhteensä kuusisivuisen tekstimuotoisen taustoituksen saman tehtävän kysymyksille sekä kuvia ja taulukoita selityksineen viidellä sivulla. Yhdellä ensimmäisen tehtävän tekstisivuista on kemiallisia reaktiokaavoja ja toisella kladogrammi. Lisäksi valintakokeen lopussa on liitteenä 2,5 sivua kaavoja ja vakiosuureita sekä 1,5 sivua taulukoita. Kummassakin valintakokeessa on alussa yhden sivun pituiset vastausohjeet.
20. Vastauksena ensimmäiseen, neljänteen ja kuudenteen kysymykseen tekijänoikeusneuvosto toteaa, että yhtä alla erikseen mainittua tehtävää ja siihen liittyviä kysymyksiä lukuun ottamatta molempien vuosien valintakoetehtävien pohjatiedot ja kysymykset ovat lyhyitä, yleensä yhden, muutaman rivin

tai kappaleen mittaisia. Ne koostuvat lähes yksinomaan tosiasiallisista ja numeerisista tiedoista, jotka mahdollistavat vastauksen edellyttämän laskutehtävän, reaktiokaavan, piirroksen tai muun vastaavan ratkaisun tekemisen.

21. Tekijänoikeus suojaa vain teokselle annettua ilmenemismuotoa, ei asiasisältöä taikka ideoita itsessään. Tekijänoikeus ei siten suojaa teoksessa esitettäviä ajatuksia, tutkimustyön tuloksia, teorioita, tieteellisiä löytöjä, toteamuksia, teoksen sisältämiä tietoja tai teoksen aihetta. Esimerkiksi matemaattinen kaava, yhtälö, teoreema tai biologian alan tosiasiatieto ei sellaisenaan saa tekijänoikeudellista suojaa vaan sen itsenäinen ja omaperäinen ilmaisumuoto.
22. Koska ilmaisun asiasisältöä ei tekijänoikeudellisesti suojata ja nyt kysymyksessä olevien tehtävien ilmaisumuoto on tyyliltään korostetun neutraalia faktapohjaista asiatekstiä, eivät hakijan tyyppiesimerkkinä esittämät valintakoetehtävät saa tekijänoikeusneuvoston harkinnan mukaan tekijänoikeudellista suojaa teoksena.
23. Poikkeuksen tekee edellä mainittu yksittäinen vuoden 2012 ensimmäinen valintakoetehtävä. Vaikka tekstiosuuden pituus ei yksin ratkaise yksittäistapauksessa teoskynnyksen ylittymistä, merkittävästi muita tehtäviä pidempi taustoittava tekstiosuus tässä tapauksessa ilmentää tekijöidensä luovia valintoja siinä määrin, että se tekijänoikeusneuvoston arvion mukaan ylittää teoskynnyksen.
24. Mikään yllä mainituista tehtäviin oheistetuista tosiasiatietoa havainnollistavista kaavioista, kaavoista tai taulukoista ei ilmennä tekijöidensä luovia valintoja siinä määrin, että ne ylittäisivät tekijänoikeusneuvoston harkinnan mukaan teoskynnyksen. Myös tehtävissä esiintyvät piirrokset ovat niin kaaviokuvamaisesti toteutettuja, että ne eivät ole niin itsenäisiä ja omaperäisiä, että ylittäisivät teoskynnyksen.
25. Koska yksittäiset valintakoetehtävät eivät saa teossuojaa, ei tekijänoikeudellista velvoitetta pyytää lupaa tekijältä sen käyttöön tai ilmoittaa lainauksen lähde tekijän moraalisten oikeuksien perusteella sinänsä ole.

26. Poikkeuksen muista tehtävistä muodostaa yllä mainittu yksittäinen, vuoden 2012 monisivuinen ensimmäisen tehtävän pohjatiedot antava osa kokeen alussa. Sen selostava osuus saa suojaa teoksena ja sen kopiointi muuhun kuin yksityiskäyttöön tai sen saattaminen yleisön saataville edellyttää tekijänoikeuden haltijan suostumusta ja tekijä on ilmoitettava hyvän tavan mukaisesti.
27. Yksittäisen vuoden valintakoe kokonaisuutena voi lähtökohtaisesti saada tekijänoikeudellista suojaa kokonaisuutena joko tekijänoikeuslain 1 §:n mukaisena teoksena itsenäisyys- ja omaperäisyysedellytyksen täyttyessä tai 5 §:n mukaisena kokoomateoksena, mikäli valintakoeaineiston valinta tai järjestely on riittävän itsenäinen tai omaperäinen. Lukuisat teossuojaa saamattomat valintakoetehtävät eivät tekijänoikeusneuvoston harkinnan mukaan kuitenkaan yllä tekijänoikeuslain 1 §:n mukaiseen teostasoon yhden vuoden valintakoetta koskevana kokonaisuutena, eivät silloinkaan, jos vuosittaiseen valintakokeeseen sisältyy yksi teostasoon yltävä tehtävä. Kumpikaan vuoden 2012 tai 2021 valintakokeista ei tekijänoikeusneuvoston harkinnan mukaan ole suoraan itse koekokonaisuudesta ilmenevin tavoin aineiston valinnan tai järjestelyn suhteen siinä määrin itsenäinen tai omaperäinen, että ne saisivat suojaa kokoomateoksina.
28. Vastauksena toiseen, kolmanteen ja viidenteen kysymykseen tekijänoikeusneuvosto toteaa, että tekijänoikeus syntyy lähtökohtaisesti teoksen, kuten esimerkiksi yksittäisen koetehtävän luoneelle luonnolliselle henkilölle. Tekijänoikeussuojaa saadakseen yksittäisen tehtävän tulee ylittää teoskynnys. Jos tehtävän on laatinut vain yksi henkilö, eikä tämä ole siirtänyt oikeuttaan kenellekään, lupa tehtävän yleisön saataville saattamiseen tai muuhun kuin yksityiskäyttöön kopiointiin tulee pyytää tekijältä.
29. Vastauksena neljänteen kysymykseen todetaan, että kun teoksesta valmistetaan kappale tai teos kokonaan tai osittain saatetaan yleisön saataviin, on tekijä ilmoitettava hyvän tavan mukaisesti.

30. Vastauksen kuudenteen kysymyksen tekijänoikeusneuvosto toteaa seuraavasti: Yleisön saataville saattamisen oikeudellinen sisältö tekijän yksinoikeuksina on selostettu edellä tekijänoikeuslain 2 §:n 3 ja 4 momentista mainitun yhteydessä. Mikäli kysymyksessä kuusi mainitulla julkaisulla tai opetuksessa käytön yhteydessä (oppikirjat ja kaupalliset valmennuskurssit) valmistetaan kappaleita muuhun kuin yksityiskäyttöön tai levitetään teossuojaa saavan teoksen kappaleita yleisölle, tulee tähän hankkia tekijän lupa. Opetuskäyttöä koskevat tekijänoikeuslain 14 §:n sopimuslissenssisäännökset sekä 54 a §:n ansiotarkoituksessa tapahtuvaa opetusta koskeva säännös.
31. Tekijänoikeudellista suojaa saava teos voidaan luoda myös useiden henkilöiden yhteistyönä. Tällainen useiden tekijöiden luovista panoksista muodostuva teos voi olla joko yhteisteos tai yhteenliitetty teos. Yhteisteoksesta säädetään tekijänoikeuslain 6 §:ssä. Sen mukaan kahden tai useamman tekijän yhdessä luomaan teokseen, jossa tekijöiden osuudet eivät muodosta itsenäisiä teoksia, on tekijöillä tekijänoikeus yhteisesti. Kullakin heistä on kuitenkin valta vaatimusten esittämiseen oikeuden loukkauksen johdosta. Jos teossuojaa saavaa koetehtävää kopioidaan muuhun kuin yksityiskäyttöön tai tehtävä saatetaan yleisön saataville, tulee lupa lähtökohtaisesti pyytää kaikilta tekijöiltä.
32. Yhteenliitetty teos on kyseessä silloin, kun tekijöiden panokset kokonaisuudesta ovat toisistaan erotettavissa. Tällöin kukin tekijöistä määrää muista riippumatta omasta osuudestaan. Tekijänoikeuslaissa ei ole yhteenliitettyjä teoksia koskevaa erityissäännöstä.
33. Tekijänoikeussuojaa saavia teoksia voidaan luoda myös toisen palveluksessa eli työ- tai virkasuhteessa. Tekijänoikeuslakiin ei kuitenkaan sisälly yleisiä säännöksiä siitä, kenelle tekijänoikeus työ- tai virkasuhteessa luotuun teokseen kuuluu ja miten työ- tai virkasuhteessa luotuja teoksia voidaan hyödyntää. On mahdollista, että tekijänoikeus työ- tai virkasuhteessa luotuun teokseen siirtyy työntekijältä työnantajalle työsopimussuhteen johdosta. Kukin tilanne joudutaan arvioimaan tapauskohtaisesti vallinneiden olosuhteiden perusteella.

34. Yleensä katsotaan, että työnantaja saa työntekijän työssään tekemiin teoksiin ainakin normaalin toimintansa edellyttämän käyttöoikeuden. Muutoin työ- tai virkasuhteella ei olisi mitään merkitystä. Työnantaja ja työntekijä voivat myös keskenään sopia siitä, miten tekijänoikeuskysymykset määräytyvät työ- tai virkasuhteessa. Tekijänoikeuden siirtymistä koskevia määräyksiä voi sisältyä myös esimerkiksi työpaikan johto- tai ohjesääntöön taikka työehto- tai virkaehtosopimukseen.
35. Yleisemmin tekijä tai tekijät voivat luovuttaa oikeutensa toiselle, myös oikeushenkilölle. Tekijänoikeuden siirtymisestä säädetään tekijänoikeuslain 3 luvussa (27 § - 42 §). Tekijänoikeuden luovutusta koskevat yleiset säännökset ovat lain 27 § - 29 §:ssä. Tekijänoikeuden siirtymisestä voidaan siten sopimuksella sopia 27 §:ssä mainituin rajoituksin.
36. Sopimus voi olla paitsi kirjallinen tai suullinen, myös ns. konkludenttinen eli hiljainen sopimus. Konkludenttisesta sopimuksesta on kyse silloin, kun olosuhteiden, osapuolten välisen vakiintuneen käytännön tms. perusteella voidaan katsoa tekijänoikeuden siirtymisestä tietyssä laajuudessa sovitun. Taloudelliset oikeutensa tekijä voi luovuttaa kokonaan tai osittain. Moraalisista oikeuksistaan tekijä voi luopua vain laadultaan ja laajuudeltaan rajoitettua teoksen käyttämistä varten.
37. Se, kenelle tekijänoikeus teossuojaa saaviin valintakoekysymyksiin kuuluu, riippuu siitä, onko tekijänoikeuden siirtymisestä suhteessa työnantajaan tai mahdollisesti muuhun tahoon sovittu. Jos tekijänoikeuksista ei ole nimenomaisesti sovittu, vastaus riippuu muun muassa myös siitä, onko valintakoekysymykset tehty työajalla osana laatijoiden työ- tai virkatehtäviä ja mahdollisesti työnantajan työnjohdon ja valvonnan alaisuudessa ja niistä saatu myös palkkaa tai muuta korvausta.
38. Mahdolliset sopimuksen tulkintakysymykset ja sopimuksen puuttuessa asiansaisten tarkoituksen tai tosiasiallisen toiminnan osoittaminen teosten tekemisen yhteydessä näyttökysymyksenä ovat asioita, joiden tutkiminen ei

kuulu tekijänoikeusneuvoston toimivaltaan. Ne tekijänoikeuslain soveltamista koskevat periaatteet, joiden mukaan mahdollinen tekijänoikeus johonkin kirjallisen teoksen osaan tai kokonaisuuteen syntyy ja mahdollisesti siirtyy, on selostettu edellä.

39. Seitsemännen kysymyksen osalta tekijänoikeusneuvosto toteaa, että vuosittainen valintakoe kokonaisuutena voi olla edellä kerrotuin tavoin teossuojan edellytykset täyttäessään tekijänoikeuslain 1 §:n mukainen teos tai 5 §:n mukainen kokoomateos, jonka sisältämät tiedot eivät sellaisenaan tee siitä luetteloa, taulukkoa, ohjelmaa, tietokantaa tai muuta vastaavaa. Kyseessä on tekijänoikeudellisesti arvioituna lääketieteellisen vuosittaisena valintakokeena pikemmin kirjallinen esitys, joka kysymystensä aiheiden vuoksi sisältää paljon tosiasiatietoa. Kummankin vuoden valintakokeen teossuoja tekijänoikeuslain 1 §:n ja 5 §:n nojalla on arvioitu jo edellä.
40. Kummankin valintakokeen liitteenä olleet taulukko-osat saattavat lähtökohteisesti saada joko luettelosuojaa tai sui generis- suojaa. Taulukot voivat olla lähioikeudellisesti suojattuja tekijänoikeuslain 49 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisena luettelona, jos niihin on yhdistelty suuri määrä tietoja.
41. Taulukko voi olla suojattu myös tekijänoikeuslain 49 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisena niin kutsuttuna sui generis- tietokantana, jos sen sisällön kerääminen, varmistaminen tai esittäminen on edellyttänyt huomattavaa panostusta ja muut tietokantasuojan edellytykset myös täytyvät. Tietokannalla tarkoitetaan teosten, tietojen ja muiden itsenäisten aineistojen kokoelmaa, joka on järjestetty järjestelmällisellä tai menetelmällisellä tavalla ja johon elektronisesti tai muulla tavoin on mahdollistettu yksilöllinen pääsy.
42. Kummassakin edellä mainitussa tapauksessa lähioikeudellisen suojan haltijalla on yksinomainen oikeus määrätä työn koko sisällöstä tai sen laadullisesti tai määrällisesti arvioiden olennaisesta osasta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla ne yleisön saataviin. Koko työtä tai sen olennaista osaa

käytettäessä mainitulla tavalla tarvitaan käyttöön lähioikeuden haltijan suostumus. Suoja ei kohdistu luettelon tai sui generis-tietokannan sisältämiin yksittäisiin tietoihin.

43. Luettelosuojaa koskevia säännöksiä sovelletaan työhön, joka on ensiksi julkaistu Suomessa. Edelleen luettelo- ja tietokantasuoja ovat voimassa kunnes 15 vuotta on kulunut siitä vuodesta, jona työ valmistui, tai jos työ saatettiin yleisön saataviin ennen tämän ajanjakson päättymistä, 15 vuotta siitä vuodesta, jona työ saatettiin ensimmäisen kerran yleisön saataviin. Suojajan päättymisen jälkeen kokoelmat tai niiden suoja saavat olennaiset osat eivät saa enää mainittua lähioikeudellista suojaa.
44. Luettelosuoja ja sui generis- suoja syntyvät lähtökohtaisesti luettelon tai tietokannan tekijälle tai tekijöille. Jos luettelo tai tietokanta on kuitenkin luotu suorittaessa työ- tai virkasuhteesta johtuvia työtehtäviä, edellä mainitut oikeudet kuuluvat työnantajalle.
45. Sui generis- suojan edellytyksenä oleva huomattava panostus ei ilmene sellaisenaan taulukko-osista, vaan edellyttää muuta näyttöä mahdollisesta panostuksesta. Koska näyttökysymysten arviointi ei kuulu tekijänoikeusneuvoston toimivaltaan, ei sui-generis suojusta anneta lausuntoa.
46. Kummankin valintakokeen lopussa olevaan 3- tai 4-sivuiseen kaavaliitteeseen sisältyy kemian, matematiikan ja fysiikan pitkälti taulukkomuodossa olevaa tietoa kustakin mainitusta osa-alueesta. Vaikka liitteissä on eri tieteenalaryhmittäin ja taulukoittain sinänsä lukuisia yksittäisiä tietoja, ei kaavaliitteiden tekijänoikeusneuvoston arvion mukaan katsota muodostavan luettelo- tai muuta vastaavaa työtä, jossa on suuri määrä tietoja, joten kaavaliitteet eivät saa erillistä luettelosuojaa.
47. Tekijänoikeusneuvosto ei toimivaltansa rajoissa anna lausuntoa mahdollisen muun lainsäädännön soveltamisesta.

Sihteeri

Perttu Virtanen

Lausunto on käsitelty tekijänoikeusneuvoston täysistunnossa. Asian ratkaisuun ovat osallistuneet Ulla-Maija Mylly (puheenjohtaja), Samuli Melart, Mirikka Kivilehto, Anne Salomaa, Aku Toivonen, Jari Muikku, Valtteri Niiranen, Ismo Huhtanen, Anniina Dahlström ja Maria Rehbinder.